

RHAGOLETIS COMPLETA CRESSON

Zagrożenie dla upraw orzecha włoskiego w Polsce

A

B

Rhagoletis completa: A – larwa; B – owad dorosły - samica (fot. E. Mani, Federal Research Station, Wädenswil, Szwajcaria.; <https://gd.eppo.int>).

A

B

Uszkodzenia spowodowane przez *Rhagoletis completa* na orzechu włoskim: A – larwy żerujące w mięsistej zielonej okrywie owocu; B – mięsista zielona okrywa owocu uszkodzona w wyniku żerowania larw ulegająca procesom gnilnym (fot. E. Mani, Federal Research Station, Wädenswil, Szwajcaria.; <https://gd.eppo.int>).

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Gatunek ten pochodzi z Ameryki Północnej (Kanada, Meksyk USA). W Europie po raz pierwszy szkodnika stwierdzono w Szwajcarii w 1988 r. a obecnie notuje się go też w Austrii, Chorwacji, Holandii, Słowenii, na Węgrzech, we Włoszech, a ostatnio także w Słowacji, Czechach i Belgii. **W Polsce szkodnik ten jak dotąd nie został stwierdzony.**

Rhagoletis completa jest muchówką z rodziny nasionnicowatych (Tephritidae) Larwy są beznogie, o ciele zwężającym się ku przodowi, długości 8-10 mm, białe lub żółte. Dorosłe muchówki długości 4-6,5 mm. Głowa i boczna część odwłoka żółtawe, tułów i grzbietowa część odwłoka brązowe. Owady dorosłe zaopatrzone w parę przezroczystych skrzydeł z ciemnymi pasami. Identyfikacja do gatunku możliwa jest na podstawie analizy cech morfologicznych owadów dorosłych.

Rośliny żywicielskie

Głównym żywicielem szkodnika jest orzech (*Juglans* spp.). W Ameryce Północnej porażany jest przede wszystkim orzech czarny (*J. nigra*), orzech kalifornijski (*J. californica*) i orzech Hindsiego (*J. hindsii*), natomiast w Europie orzech włoski (*J. regia*). Do żywicieli zalicza się też brzoskwinię (*Prunus persica*).

Objawy występowania i szkodliwość

Jaja składane są przez samice do zewnętrznej, zielonej, mięsistej okrywy owoców orzecha, gdzie następnie żerują wylęgłe z nich larwy. Uszkodzona okrywa staje się miękka i ulega czarnieniu, a z czasem przenikają do niej mikroorganizmy wywołując procesy gnilne. Przy licznych występowaniu larw obserwuje się uszkodzenie nasiona otoczonego błoniastą łupiną, zwanego jądrem, które stanowi jadalną część owocu. W USA notowano do 50% owoców w uprawach uszkodzonych przez szkodnika. Poczwaraki występują w glebie, w pobliżu rośliny.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Dorosłe muchówki mogą przelatywać na niewielkie odległości. Na większe odległości szkodnik może rozprzestrzeniać się wraz z owocami oraz materiałem szkółkarskim roślin żywicielskich.

Postępowanie w przypadku podejrzenia wystąpienia agrofaga

W przypadku jakichkolwiek podejrzeń co do obecności agrofaga na orzechu (uprawy, ogrody, parki itp.) należy poinformować o tym fakcie najbliższą jednostkę organizacyjną Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN). Oddziały PIORiN umiejscowione są w większości miast powiatowych. Dane kontaktowe tych jednostek znajdują się na stronie <http://piorin.gov.pl/>. Zadania realizowane przez PIORiN mają na celu zmniejszenie zagrożenia ze strony organizmów szkodliwych, eliminację negatywnych skutków wynikających z wymiany handlowej i stosowania środków ochrony roślin oraz nadzór nad produkcją materiału siewnego w pełni spełniającego wymagania zdrowotnościowe i jakościowe, a kierunki i zakres działań Inspekcji wynikają z bieżących problemów występujących w rolnictwie oraz zagrożeń dla stanu fitosanitarnego upraw i środowiska naturalnego.

Zwalczanie

Usuwa się i niszczy porażone owoce, a nawet całe drzewa. Stosuje się też opryski insektycydami.

Wymagania fitosanitarne

W Polsce gatunek *Rhagoletis completa* podlega obowiązkowi zwalczania.